

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

08 noiembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti, Nadejda Toma, Petru Moraru

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de avocatul Grosu Aurel în numele inculpatului Cebotari Igor, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 martie 2016, în cauza penală în privința lui

Cebotari Igor Ion,

născut la 03 octombrie 1972, originar și domiciliat până la reținere în or. Soroca, str. D. Cantemir, nr. 20 ap. 45

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 17 iulie 2014 - până la 20 noiembrie 2014 (instanța de fond);*
- 2. de la 01 decembrie 2015 - până la 30 martie 2016 (instanța de apel);*
- 3. de la 24 mai 2016 – până la 08 noiembrie 2016 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca din 20 noiembrie 2014, examinată în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, Cebotari Igor a fost condamnat în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, la 4 ani 4 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani.

În conformitate cu prevederile art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită a fost suspendată condiționat pe un termen de probă de 3 ani.

Acțiunea civilă a fost admisă în principiu urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că, Cebotari Igor la 06 iunie 2014 aproximativ la orele 19³⁰, fiind în stare de ebrietate alcoolică, conducând automobilul de model „Volvo S80” cu n/î SR BM 926,

deplasându-se pe șoseaua M-2 din direcția cantinei nr. 9, care este amplasată în str. Ocolirii din or. Soroca, încălcând prevederile art. 14 pct. a), 45 al Regulamentului Circulației Rutiere, nu s-a isprăvit cu conducerea, în rezultatul cărui fapt a început să vireze și să se deplaseze cu partea dreaptă a automobilului pe acostamentul acoperit cu pietriș, unde l-a tamponat pe minorul Gorcea Cristi a.n.20.08.2000, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 111 „A” din 08.07.2014, vătămări corporale grave, în rezultatul cărora victima a decedat.

3. Împotriva sentinței a declarat apel acuzatorul de stat, care invocând blândețea pedepsei a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu condamnarea lui Cebotari Ig. conform învinuirii formulate la 5 ani 4 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani și admiterea integrală a acțiunii civile.

În argumentarea cererii de apel procurorul a invocat că instanța de fond la stabilirea pedepsei nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii comise și circumstanțele cauzei, menționând că scopul pedepsei penale poate fi atins doar prin aplicarea unei pedepse privative de libertate, or necesitatea numirii unei astfel de categorii de pedeapsă rezultă din comportamentul inculpatului, care parțial a recunoscut vina, nu a achitat prejudiciul succesoriului părții vătămate prin ce a dat dovadă de o indiferență față de urmările survenite.

3.1 Cu apel sentința a fost contestată și de avocatul Grosu A. în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia cu pronunțarea unei sentințe de achitare pe motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii incriminate.

În motivarea soluției solicitate apelantul a indicat următoarele:

- prin refuzul de a judeca cauza în procedură generală instanța a încălcat grav dreptul inculpatului la un proces echitabil;
- în speță nu a fost stabilită legătura cauzală între starea de ebrietate în care se afla inculpatul și urmările prejudiciabile survenite;
- inculpatul nu este vinovat de comiterea accidentului, deoarece victima a fost îmbrâncită spre automobilul său pe partea carosabilă a drumului, iar el nu a putut evita impactul, fapt confirmat și prin raportul de expertiză medico-legală, din care rezultă că în momentul tamponării victima se afla cu partea

dreaptă laterală față de automobil;

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 30 martie 2016, apelul avocatului Grosu A. în numele inculpatului a fost respins ca nefondat și admis apelul procurorului, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Cebotari Igor a fost condamnat în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani.

S-a dispus încasarea din contul inculpatului în beneficiul succesorului părții vătămate suma de 200 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, iar acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului material a fost lăsată pentru soluționare în ordinea procedurii civile.

6. În motivarea soluției adoptate Colegiul a menționat că, deși instanța de fond just a apreciat circumstanțele de fapt și de drept, iar acțiunile inculpatului corect au fost încadrate în baza art. 264 alin. (4) Cod penal, pedeapsa numită inculpatului cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, este nejustificată, la stabilirea căreia instanța de fond nu a ținut cont de prevederile art. 61 și 75 Cod penal precum și de circumstanțele de fapt ale cauzei, de persoana inculpatului, de consecințele survenite, în speță lipsind careva motive pentru a suspenda executarea pedepsei stabilite.

Totodată, instanța de apel a menționat că solicitările acuzatorului de stat privind admiterea acțiunii civile sunt întemeiate din care considerent a ajuns la concluzia că succesorul legal al părții vătămate i-a fost cauzat un prejudiciu moral astfel, s-a dispus încasarea din contul inculpatului în beneficiul lui Gorcea Irina suma de 200 000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

7. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul Grosu A. în numele inculpatului, care, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia în partea numirii pedepsei cu pronunțarea unei noi hotărâri și aplicarea unei pedepse mai blânde cu suspendarea executării acesteia, argumentând că instanța de apel neîntemeiat a susținut poziția acuzării și incorect a indicat în decizie că inculpatul nu și-a recunoscut vina și nu a recuperat prejudiciul material, or Cibotaru Ig. de la început a recunoscut vina, dar a declarat că victima a fost

îmbrâncită în fața automobilului care se deplasa pe carosabil, fapt care se confirmă și prin raportul de expertiză medico-legală. Cât privește prejudiciul cauzat acesta nu a fost recuperat deoarece succesorul legal al victimei nu a dorit să discute cu inculpatul, ulterior au numit o sumă exagerată, astfel că a hotărât că va achita atât cât va decide instanța.

8. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, acuzatorul de stat, a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de avocatul Grosu A. în numele inculpatului, argumentând că motivele invocate de recurent, nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorii de drept prevăzute la art. 427 Cod de procedură penală, iar pedeapsa a fost stabilită în dependență de circumstanțele atenuante și agravante prevăzute la art. 76-77 Cod penal, precum și efectele acestora prevăzute în art. 78 Cod penal.

9. Verificând hotărârea recurată prin prisma criticilor formulate de către recurent, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul ordinar declarat urmează a fi respins din următoarele considerente.

Conform art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces și numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără însă a i se agrava situația.

Recurentul, în recursul declarat invocă prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile comise de instanțele de fond și de apel când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței și când a fost aplicată o pedeapsă individualizată contrar prevederilor legale.

Totodată, instanța de recurs atestă, că autorul recursului nu contestă starea de fapt stabilită de instanțele de judecată și nici încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, din care considerente nu se va pronunța referitor la aceste aspecte, dar critică decizia instanței de apel numai referitor la excluderea prevederilor art. 90 Cod penal - condamnarea cu suspendare

condiționată a executării pedepsei.

Colegiul, consideră că temeiurile pentru recurs semnalate de recurent nu sunt aplicabile în prezenta speță, iar instanța de apel la soluționarea chestiunii cu privire la individualizarea executării pedepsei stabilite inculpatului și-a argumentat soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal.

Prin urmare, în cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singură în măsură să înlăturească nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării acestei operațiuni, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea categoriei, duratei ori a quantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia.

Potrivit criteriilor generale de individualizare a pedepsei prevăzute de alin. (1) art. 75 Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsa luând în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului.

Astfel, după ce a stabilit pedeapsa, continuând operațiunea de individualizare cu privire la executarea acesteia, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, instanța de judecată **poate** dispune neexecutarea pedepsei aplicate vinovatului.

Totodată, Colegiul remarcă că, textul art. 90 alin.(1) Cod penal, prin sintagma „poate”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme.

Îndeplinirea condițiilor prevăzute de lege, poate fi aplicată sau exclusă la orice etapă a procesului penal, întru înlăturarea erorii admise la etapa anterioară.

În cazul infracțiunilor săvârșite din imprudență, aprecierea conduitei persoanei vinovate depinde de atitudinea sa față de fapta comisă, față de victimă ori de partea vătămată, de compasiunea ce o manifestă în privința

ultimilor, cărora, deși neintenționat, însă li s-au produs daune materiale și în special, morale, care, în speță, nu mai pot fi recuperate. *În cazul când vinovatul nu manifestă părerea de rău față de nenorocirile, suferințele aduse prin acțiunile sale ilegale, convingerea că acesta nu trebuie să execute real pedeapsa închisorii, nu are temei.*

În speță, instanța de recurs, conchide că este justă concluzia instanței de apel prin care s-a invocat că ținând cont de comportamentul manifestat de inculpat atât față de fapta comisă și urmările care au survenit cât și de ne dorința de a recupera despăgubirile materiale și morale de care a dat dovadă, inclusiv în perioada examinării cauzei în ordine de apel, corijarea inculpatului este imposibilă prin aplicarea prevederii art. 90 Cod penal - *suspendarea condiționată a pedepsei.*

În susținerea legalității acestei concluzii se rețin și circumstanțele în care a fost comisă infracțiunea de care a fost recunoscut vinovat inculpatul, fapt care o dată în plus determină Colegiul lărgit să conchidă asupra corectitudinii aplicării pedepsei privative de libertate în privința lui Cebotari Ig.

Aceasta se statuează având în vedere că inculpatul a comis o infracțiune gravă, care atentează la valoarea primordială protejată de legea penală – viața și sănătatea persoanei, or dreptul la viață al oricărei persoane prevăzut de art. 2 CEDO prevalează asupra altor drepturi, iar Curtea Europeană acordă dreptului la viață o semnificație cu totul aparte situându-l printre articolele primordiale ale Convenției.

Tot aici instanța de recurs reține că infracțiunea a fost săvârșită în prezența altor factori declanșatori cum sunt, prezența stării de ebrietate a inculpatului - circumstanță care nu a putut fi neglijată de instanța de apel la constatarea oportunității suspendării executării pedepsei, precum și consecințele care au survenit, dar nu în ultimul rând și comportamentul inculpatului după săvârșirea infracțiunii.

Subsidiar la cele ce preced, Colegiul penal lărgit consideră că în speța discutată, la stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de apel just a concluzionat că prima instanță dispunând suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite, n-a reținut suficiente temeiuri de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, nu a pătruns în esența problemei de fapt și de

drept, pripit ajungând la concluzia că scopul pedepsei penale poate fi atins prin aplicarea față de Cebotari Ig. a dispoziției normei sus menționate.

Astfel, Colegiul consideră că, discordanța între cele reținute de instanța de fond și conținutul real al circumstanțelor cauzei, precum și ignorarea unor aspecte evidente (starea de ebrietate a inculpatului și decesul unui copil), au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature în privința aplicării pedepsei cu dispunerea suspendării executării acesteia, or aplicarea unei pedepse inechitabile poate avea consecință violarea drepturilor omului protejate de Convenția Europeană.

Ținând cont de toate circumstanțele prezente în speță, Colegiul consideră, întemeiată concluzia instanței de apel, referitor la faptul că prima instanță nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, și nejustificat a aplicat prevederile art. 90 Cod penal, iar corectarea inculpatului este imposibilă fără izolarea de societate, cu dispunerea executării pedepsei în penitenciar de tip deschis.

Totodată, luând în considerație, după cum a fost specificat mai sus, prezența circumstanțelor atenuante, la care face referire avocatul Grosu A. în numele inculpatului în recursul declarat, (recunoașterea vinei), instanța de recurs consideră că aceste împrejurări au determinat corect instanța de apel, de a-i stabili inculpatului pedeapsa închisorii la limita minimă prevăzută de sancțiunea normei penale în baza căreia a fost condamnat, or în cazul în care instanțele de judecată au constatat circumstanțe atenuante și au redus pedeapsa, după caz până la minim, aceste circumstanțe nu mai pot servi temei de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal.

Așa dar, Colegiului penal, statuează că pedeapsa cu închisoare și modalitatea de executare a acesteia aplicată inculpatului, a fost stabilită și individualizată corect, în așa fel încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare, iar aplicarea unei pedepse mai blânde, poate încuraja pe viitor săvârșirea altor infracțiuni.

Din considerentele enunțate, Colegiul, constată că pedeapsa stabilită de instanța de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut de art. 61 alin. (2) Cod penal, restabilirea echității sociale,

corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Rezumând cele expuse, instanța de recurs nu constată prezența erorii de drept ce ar afecta hotărârea atacată sub aspectele invocate, astfel ajunge la concluzia că recursul urmează a fi respins ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii contestate.

9. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de avocatul Grosu Aurel în numele inculpatului Cebotari Igor, împotriva deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Bălți din 30 martie 2016, în cauza penală în privința lui *Cebotari Igor Ion*, cu menținerea hotărârii contestate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată la 08 decembrie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti

Nadejda Toma

Petru Moraru